

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie zażalenia **A. K.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie z dnia 25 lipca 2023 r., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2024 r., wniosku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zawartego w postanowieniu z dnia 16 listopada 2023 r., III Kp 835/23, na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Zwoleniu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2023 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sprawa dotyczy zażalenia pokrzywdzonego A. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie z dnia 25 lipca 2023 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie zaistniałego w dniu [...] 2022 r. w L. niedopełnienia obowiązków służbowych przez Wiceprezesa Sądu Okręgowego w Lublinie rozpoznającego w ramach postępowania o sygn. [...] skargę A. K. poprzez bezpodstawne i

nieuargumentowane oddalenie skargi ww. z dnia 14 października 2022 r., co stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego w postaci dobra wymiaru sprawiedliwości oraz interesu prywatnego A. K., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wskazał na okoliczność, iż sprawa, w której wydano zaskarżone postanowienie dotyczy wiceprezesa Sądu Okręgowego w Lublinie, co powoduje, że w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez ten sąd, co w konsekwencji nie służy budowaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości. Wzgląd na konieczność wykluczenia potencjalnego, nawet zupełnie nieuzasadnionego przekonania o braku warunków do obiektywnego osądzenia sprawy, przesądził o wystąpieniu z wnioskiem. Odwołując się do stanowiska judykatury, sąd występujący podkreślił, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sprawę rozpoznał inny równorzędny sąd bowiem zapewni to możliwość przeprowadzenia postępowania w sposób wolny od podejrzeń co do braku bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo i sprzyjać będzie ugruntowaniu przekonania, że wymiar sprawiedliwości realizuje swoje konstytucyjne funkcje w sposób prawidłowy i w pełni niezawisły.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowana w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy zaistnieją tego rodzaju okoliczności, które stanowią podstawę do twierdzenia, że w powszechnym odbiorze społecznym powstaną wątpliwości, co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Właśnie takie okoliczności zaistniały

w niniejszej sprawie.

Sprawa, w której prokurator Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie wydał zaskarżone przez pokrzywdzonego A. K. postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, dotyczy bowiem Wiceprezes Sądu Okręgowego w Lublinie, a zatem sądu sprawującego kontrolę instancyjną nad orzeczeniami wydawanymi przez sąd wnioskujący, co może rodzić u stron postępowania, w pierwszej kolejności u autora zażalenia, i szerzej - w opinii publicznej, o ile sprawa nabrałaby rozgłosu, wątpliwości co do gwarancji prawidłowego procedowania. Co równie istotne, wymieniona wiceprezes - z racji pełnionej funkcji kierowniczej - sprawuje m. in. wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów rejonowych w okręgu w zakresie spraw karnych - stosownie do art. 37b § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, a nadto rozpatruje skargi dotyczące działalności sądu rejonowego z zakresu spraw karnych (art. 41b § 1 i 2 ww. ustawy).

Nie kwestionując zdolności Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie do obiektywnego rozpoznania sprawy, trzeba przyjąć, że rozpoznanie przez ten sąd sprawy z zażalenia pokrzywdzonego A. K. jawić się może jako dyskusyjne w pryzmacie kryterium dobra wymiaru sprawiedliwości. Zachodzi bowiem prawdopodobieństwo pojawienia się u zainteresowanych osób wątpliwości, czy wyłącznie względy merytoryczne rzutowały na rozstrzygnięcie sądu. W orzecznictwie najwyższej instancji sądowej uznaje się, że odbiór społeczny często wymyka się ocenom racjonalnym, które w nakreślonych wyżej realiach mogłyby determinować przekonanie o stronniczym nastawieniu sądu wnioskującego. Zaaprobowanie tej sytuacji godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości, bowiem podawałoby w wątpliwość naturalne i normatywnie uzasadnione oczekiwanie, że postępowanie odwoławcze zostanie prowadzone bezstronnie, wnikliwie i sprawnie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2023 r., II KO 144/23, LEX nr 3649798).

Mając na uwadze powyższe okoliczności stwierdzić zatem należy, że względ na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Najwyższy uwzględnił zatem wniosek Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie i jako sąd właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy na zasadzie tzw. właściwości z delegacji wskazał na Sąd

Rejonowy w Zwoleń, pozostający w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Radomiu.

[J.J.]

[ał]